

efteruddannelse for ansatte inden for socialområdet”. Der sættes her fokus på at bryde en ond spiral med tilbagevendende sociale udfordringer for børn og unge ved at sikre, at det sociale personale, som skal håndtere vanskelighederne, har en fornøden og tidssvarende uddannelse og viden om de metoder, der virker i familiebehandling, forebyggelse og social støtte. Ifølge Departementet for Sociale Anliggende har det indtil nu været sådan, at mange stillinger inden for det sociale område besættes af ufaglærte eller personer med anden faglig baggrund, fordi der mangler faglært arbejdskraft.

SFI foretog i 2009 en undersøgelse med kortlægning af 0-14-årige børns og deres familiers trivsel i Grønland (Christensen, et al. 2009). Her anbefales det ligeledes at igangsætte specifik uddannelse og sørge for supervision til de ansatte på socialforvaltningerne, så de bliver bedre til at vide, hvordan de skal handle, når der er risiko for, at børn er udsat for omsorgssvigt. Endvidere anbefales det at styrke såvel faglærte som ufaglærte læreres viden om, hvilke forhold der bør medføre specialundervisning eller særlig støtte.

Et nyt socialt initiativ

Med ovenstående udfordringer som udgangspunkt udviklede pædagoguddannelsen Peter Sabroe i samarbejde med Grønlands Socialpædagogiske Seminarium i Ilulissat i 2008 en specialuddannelse, der er rettet mod socialarbejdere, som løser opgaver i forhold til udsatte børn og unge. Projektet har været delt op i et UBU-kursus og en ressourceperson-uddannelse. UBU-kurserne skal medvirke til at sikre kvalificeret arbejdskraft bredt til det sociale område, hvor der både sker stor udskiftning af arbejdsstyrken pga. udbrændthed og er brug for at opkvalificere den faglige indsats.

Derfor er formålet med uddannelsen at medvirke til udvikling af realkompetencer og derigennem sikre mere stabilitet i personalegrupperne, bremse tendenser til udbrændthed blandt de ansatte og således overordnet kvalificere indsatsen over for udsatte børn og unge i Grønland.

Projektets primære målgruppe er ansatte, der arbejder med udsatte børn og unge på hhv. offentlige og private dag- eller døgninstitutioner eller socialforvaltninger. Sekundært er det de konkrete udsatte børn og unge samt deres familier, som de ansatte arbejder med i hverdagen.

Desuden introducerer projektet en ny og netværksbaseret tilgang til social kompetenceudvikling, som bygger på grønlandsk tradition for gensidig og uformel oplæring, nemlig uddannelse af et antal særlige sociale ressourcepersoner. Disse skal lokalt kunne tage del i social problemløsning ved at undervise, igangsætte, inspirere, være mentorer og generelt medvirke til en holdningsændring og opkvalificering i det sociale og pædagogiske arbejde i Grønland. De vil desuden kunne igangsætte nye initiativer til at fremme social ansvarlighed. Målet er en kombination af formel og uformel kompetenceudvikling hos ansatte i institutioner og forvaltninger.

På nuværende tidspunkt har knap 100 socialarbejdere og andre relevante faggrupper gennemført de fire grundmoduler. Her er de med udgangspunkt i egen praksis blevet undervist i socialpædagogik, pædagogiske metoder, konflikthåndtering, og hvordan de konkret kan håndtere vanskelige sociale møder, som involverer udsatte børn og unge. Fra denne gruppe er rekrutteret syv ressourcepersoner. De er blevet undervist i deres eget supplerende forløb og har samarbejdet med et parallelt kørende basishold som 'kaniner' for deres proces i at undervise andre.

Det er et vigtigt element i projektet, at fornyelsesprogrammet bliver til i en dialog mellem grønlandske og danske pædagogiske metoder. Foto: Grønlands Socialpædagogiske Seminarium

Kompetenceudvikling

Al undervisning er foregået på Grønlands Socialpædagogiske Seminarium SPS under ledelse af rektor Nuka Kleemann i Ilulissat. Der er undervisning fra lørdag til onsdag med fuld lærerdækning, dvs. fem dage a syv lektioner, med tre undervisere, to fra Peter Sabroe Seminariet i Danmark og to fra SPS. Seminariets almindelige studerende deltager desuden sammen med kursisterne én gang pr. modul i et oplæg/en workshop, som underviserne fra PPS/SPS holder. Uddannelsen introducerer helt nye metoder, men bygger også videre på erfaringer fra en decentral efteruddannelse af socialt personale, som blev gennemført med tre hold tre steder i Grønland i 2007-08: I Qaqortoq, Ilulissat og Nuuk. Gennem uddannelsens fire moduler er undervisningen

både fagligt-teoretisk og pga. deltagerens ikke-boglige baggrund også for en vis del baseret på kropslig aktivitet og dramametoder, som afveksler med traditionel undervisning. Deltagerne skal afprøve nye former og nye måder at se på sociale problemer og det socialpædagogiske arbejde og igennem cases og øvelser få erfaring og fornemmelse for, hvad de selv kan, og hvor de mangler flere kompetencer.

Evalueringen af den første efteruddannelse har bekræftet behovet for en kombineret uformel og struktureret formel uddannelse, og for at flere ansatte, der arbejder med omsorgssvigtede børn og unge, i de kommende år tilbydes mulighed for efteruddannelse og opkvalificering. Det er på længere sigt planen, at efteruddannelsen skal overtages af lokale undervisere, som er ansat på SPS.